

***POROČILO O DELU
JAVNEGA KOMUNALNEGA
PODJETJA
KOMUNALA RIBNICA D.O.O.
za leto 2008***

Javno komunalno podjetje
Komunala Ribnica d.o.o.
Goriča vas 11 a, 1310 Ribnica
tel.,fax., 01/83-61-138
e-naslov: komunala.ribnica@siol.net

I.

PREDSTAVITEV PODJETJA

Firma in sedež: Javno komunalno podjetje Komunala Ribnica d.o.o.
Goriča vas 11 A, 1310 Ribnica
Organizacijska oblika: Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka: 5068053000
Davčna številka: SI 81322496
Transakcijski račun: 02321-0254133360
Telefon, fax: 01/8361-138;
Internetni naslov: www.komunala-ribnica.si
E-naslov: komunala.ribnica@siol.net

Kapital:

Osnovni kapital: 28.372.532,37 SIT

Lastniška struktura na dan 31.12.2008:

- Občina Ribnica 70,73%
- Občina Sodražica 16,67
- Občina Loški Potok 12,60%

Osnovna dejavnost družbe:

- 41.000 zbiranje, čiščenje

Organi družbe v letu 2008:

- Skupščina, ki so jo sestavljajo naslednji člani:
 1. Jože Levstek – predsednik
 2. Janez Novak
 3. Blaž Milavec
- Uprava družbe, ki jo sestavlja direktor Jože Zakrajšek

Povprečno število zaposlenih v letu 2008 je 18.

V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah se uvršča JKP Komunala Ribnica d.o.o. med male družbe.

Podatki o poslovanju

Družba je registrirana za naslednje dejavnosti:

- Oskrba z toplotno energijo,
- Čiščenje stavb,
- Gradnja objektov in delo z objekti,
- Druge pomožne dejavnosti v prometu,

- Projektiranje in tehnično svetovanje,
- Tehnično preizkušanje in analiziranje,
- Storitve javne higiene,
- Druge storitvene dejavnosti,
- Pogrebne storitve.

Podjetje opravlja na osnovi Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Ribnica naslednje storitve, kot gospodarske javne službe:

1. OBVEZNE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

- Zbiranje, odvoz in deponiranje odpadkov – občine Ribnica, Sodražica, Loški Potok;
- Kanalizacija in delovanje čistilnih naprav- občini Ribnica, Sodražica;
- Vzdrževanje zelenic in parkov- občini Ribnica, Sodražica.

2. IZBIRNE JAVNE SLUŽBE

- Oskrba s toplotno energijo - občini Ribnica, Sodražica;
- Pogrebne storitve in pokopališka služba – občine Ribnica, Sodražica, Loški Potok;
- Vzdrževanje cest in parkirišč - občini Ribnica, Sodražica.

Dejavnosti komunalne oskrbe, ki obsegajo: zbiranje, odvoz in deponiranje odpadkov, kanalizacijo in delovanje čistilnih naprav, daljinsko ogrevanje, pogrebne storitve, ter vzdrževanje cest, zelenic in parkov.

Dejavnosti zbiranje, odvoz in deponiranje odpadkov, kanalizacijo in delovanje čistilnih naprav, pogrebne storitve ter vzdrževanje cest v letu 2008 se z lastno ceno ne pokrivajo do višine enostavne reprodukcije.

II. POROČILO DIREKTORJA DRUŽBE

POSLOVANJE PODJETJA

JKP Komunala Ribnica d.o.o. je poslovno leto 2008 zaključilo s pozitivnim rezultatom. Celotni prihodki podjetja so znašali 1.346.825,93 EUR kar je za 7,53% več kot v letu 2007. Celotni stroški in odhodki podjetja so v letu 2008 znašali 1.346.704,19 EUR, kar je za 94.247,16 EUR oz. za 7,52% več kot v letu 2007. Podjetje je ustvarilo 121,74 EUR dobička.

Z doseženo ravnijo cen je podjetje v letu 2008 v celoti pokrilo vse stroške poslovanja. Podjetje je na dejavnosti zelenic in vzdrževanja cest zabeležilo negativen rezultat, kar pomeni, da bi bilo potrebno cene na teh dejavnostih povišati, saj so že nekaj let na istem nivoju, stroški pa neprestano naraščajo. Na ostalih dejavnostih je bil dosežen pozitiven rezultat poslovanja.

DEJAVNOSTI KOMUNALE RIBNICE D.O.O.

KANALIZACIJA

Komunala Ribnica ima v upravljanju dve čistilni napravi, in sicer v občini Ribnica čistilno napravo s 4.000 enotami in v občini Sodražica čistilno napravo s 650 enotami. Poleg omenjenih čistilnih naprav upravlja podjetje s celotnim sistemom kanalizacijskega omrežja v obeh občinah. Rezultati analiz obeh čistilnih naprav so bili v letu 2008 pozitivni.

Stroške, ki nastajajo pri odvajanju in čiščenju komunalnih in padavinskih voda, podjetje zaračunava uporabnikom. V letu 2008 je bilo očiščeno 250.000 m³ odpadnih voda.

V letu 2008 smo iz ČN Ribnica in Sodražica odpeljali 208 t dehidriranega blata.

Slika 1: Dehidracija blata na ČN Ribnica

Komunala Ribnica je v letu 2008 izvajala s pooblastilom občine Ribnica investicijska dela:

- izgradnja MČN Hrastje v vrednosti 69.920,00 eur brez ddv

Ker je investicijo izvajala Komunala Ribnica je bilo zaradi poročuna DDV izvedenih za 13.984,00 EUR več del v občini Ribnica.

V letu 2007 je Komunala Ribnica d.o.o. na podlagi postopka javnega naročila malih vrednosti na podlagi pooblastila občine Sodražice izbrala izvajalca za izgradnjo ločenega kanalizacijskega sistema Župence. Sama dela so se izvajala v letu 2008 z izbranimi sredstvi iz okoljske dajatve v letu 2007 in 2008.

Vrednost same investicije je bila 64.819,14 eur brez ddv. Ker je investicijo izvajala Komunala Ribnica je bilo zaradi poročuna DDV izvedenih za 12.769,82 EUR več del v občini Sodražica.

ODPADKI

Komunalni odpadki

Podjetje odvažna komunalne odpadke iz treh občin – Ribnica, Sodražica in Loški Potok. V vseh občinah pobiramo smeti tedensko. V letu 2000 smo vse vasi opremili z malimi kesoni, v velikosti 240 do 900 l. S to posodobitvijo smo dosegli bistveno zmanjšanje bio odpadka – veje, slama, kar se pozna pri deponiranju komunalnih odpadkov.

V letu 2008 smo na komunalno deponijo odpeljali 2.404 ton gospodinskih odpadkov. Poleg tega odpadka smo v zbirnem centru na deponiji zbrali 7,6 ton kosovnega odpadka, 34,3 ton lesa, 88,6 ton bele tehnike, 5,3 ton sestavljene embalaže, 73,4 ton papirja in kartona, 7,6 ton kovinskih odpadkov, 59,06 ton mešanega komunalnega odpadka, 7,2 ton gum, 8,5 ton salonitnih plošč in 8,8 ton odpadne elektronske opreme. Vse zbrane odpadke smo dali v nadaljnjo predelavo.

Slika 2 sortirnica

Ekološki otoki

V občini Ribnica je za gospodinjstva postavljenih 43 ekoloških otokov, v občini Sodražica je postavljenih 12 ekoloških otokov ter v občini Loški Potok 11 ekoloških otokov.

V sodelovanju s Papir Servisom in Slopak-om iz Ljubljane skrbimo, da so ekološki otoki redno prazni.

Rezultati zbiranje so vzpodbudni, saj smo v letu 2008 sprejeli in odpeljali 242,18 ton ločeno zbranih komunalnih odpadkov.

**ODVOZ LOČENO ZBRANIH FRAKCIJ OD JANUARJA 2008
DO DECEMBRA 2008 (enota kg)**

	PAPIR	KARTON	PLASTIKA	STEKLO
JAN	10248	6832	3125	4690
FEB	4302	2868	2201	10190
MAR	4038	2692	2985	
APR	7638	5092	3800	9010
MAJ	5004	3336	4269	4960
JUN	6510	4340	3653	5510
JUL	7272	4848	4819	6980
AVG	5352	3568	3917	5120
SEP	7194	4796	4349	10040
OKT	7302	4868	5362	4980
NOV	4086	2724	4100	5120
DEC	4446	3784	4159	5700
SKUPAJ (kg)	73.392	49.748	46.739	72.300
	pap in kart	123.140		

PO OBČINAH

RIBNICA (43)	47.816	32.412	30.451	47.105
	pap in kart	80.228		
SODRAŽICA (12)	13.344	9.045	8.498	13.145
	pap in kart	22.389		
LOSKI POTOK (11)	12.232	8.291	7.790	12.050
	pap in kart	20.523		

PRIMERJAVA ODVOZA LOČENO ZBRANIH FRAKCIJ V LETU 2007 IN 2008 (enota kg)

	PAPIR		KARTON		PLASTIKA		STEKLO	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
JAN	2604	10248	1736	6832	2360	3125	4790	4690
FEB	6978	4302	6978	2868	3490	2201		10190
MAR	3750	4038	2500	2692	3940	2985	4770	
APR	5244	7638	5036	5092	3160	3800	4210	9010
MAJ	4818	5004	3212	3336	3430	4269	7050	4960
JUN	5538	6510	3692	4340	5150	3653	3620	5510
JUL	8650	7272	5700	4848	6100	4819	12840	6980
AVG	7416	5352	4944	3568	3380	3917		5120
SEP	6590	7194	4396	4796	5990	4349		10040
OKT	2346	7302	1564	4868	2450	5362	10960	4980
NOV	4314	4086	2874	2724	2369	4100	3540	5120
DEC	5628	4446	3752	3784	4152	4159		5700
SKUPAJ (kg)	63.876	73.392	46.384	49.748	45.971	46.739	51.780	72.300
PROCENT VEC ZBRANEGA		12,96 %		6,76%		1,64%		28,38%

PO OBČINAH

	PAPIR		KARTON		PLASTIKA		STEKLO	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
RIBNICA (43)	41.616	47.816	30.220	32.412	29.951	30.451	33.735	47.105
PROCENT VEC ZBRANEGA		12,96 %		6,76%		1,64%		28,38%
SODRAŽICA (12)	11.614	13.344	8.433	9.045	8.358	8.498	9.415	13.145
PROCENT VEC ZBRANEGA		12,96 %		6,76%		1,64%		28,38%
LOSKI POTOK (11)	10.646	12.232	7.731	8.291	7.662	7.790	8.630	12.050
PROCENT VEC ZBRANEGA		12,96 %		6,76%		1,64%		28,38%

Nevarni odpadki

Da pa bi preprečili odlaganje nevarnih odpadkov na deponijo, smo začeli v letu 2005 v sodelovanju s podjetjem Kemis d.o.o. z brezplačnim zbiranjem nevarnih odpadkov s premično zbiralnico. Nevarne odpadke se zbira v okviru akcij dvakrat letno v spomladanskem in jesenskem terminu v občinah Ribnica, Loški potok in Sodražica. Poleg tega se odpadke zbira tudi v zbirnem centru na deponiji Mala Gora.

Slika 3: Akcija pobiranja nevarnih odpadkov

Odziv prebivalcev na akcijo zbiranja nevarnih odpadkov v letu 2008 je bila uspešna, saj smo zbrali v vseh treh občinah 5.597 kg nevarnih odpadkov.

Občina	Datum	200133 Akumulatorji	200126 Motorna olja	200125 Jedilna olja	200132 Zdravila	200119 Pesticidi	200113 Topila	200114 Kislinae	200115 Alkalije	200117 Fotokemikalije	200121 Fluorescentne cevi	150110 Osnovna emalja	200127 Barvila, črnila, ..	200129 Čistila	200133 Baterije	200135 Elektronska oprema	200199 Drugi odpadki	150111 Spary	SKU PAJ	Udeleženci
Ribnica	20.9.2008	802	830	77	42	54	13	2	0	0	5	157	511	60	31	0	0	13	2.597	98
Loški potok	13.9.2008	407	401	17	21	37	9	0	0	0	0	127	444	20	12	0	0	18	1.513	56
Sodražica	27.9.2008	189	712	69	10	9	9	1	0	0	0	117	340	10	9	0	0	12	1.487	43
	SKUPAJ	1.398	1.943	163	73	100	31	3	0	0	5	401	1.295	90	52	0	0	43	5.597	197

Pobrani nevarni odpadki (kg) v Občini Ribnica, Sodražica in Loški Potok

UREJANJE NASELJ

V občini Ribnica in Sodražica vzdržujemo 224 m² cvetličnih gredic s spomladanskim in jesenskim cvetjem, kosimo vse zelene površine, katere so javne in merijo 135.705 m².

Slika 4: urejanje cvetličnih gredic

Poleg urejanja gredic in zelenih površin se izvajajo dela tudi na obrezovanju dreves, čiščenju in grabljenju listja ter v zimskem času kidanje snega v gradu Ribnica, kjer se odvijajo poročne svečanosti.

Slika 5: urejanje zelenih površin

Po Odloku je Komunala Ribnica d.o.o. zadolžena tudi za čistočo v mestnem naselju Ribnica. V omenjenem naselju čistimo pločnike, mestne ulice, ulične peskolove, praznimo ulične koše in čistimo platoje, kjer stojijo veliki kesoni. Vsakodnevno pometamo avtobusna postajališča in parkirne prostore. V spomladanskem in jesenskem času izvajamo tudi strojno pometanje mestnih ulic, tako da počistimo pesek in vso nastalo nesnago, ki se preko zime nabere na ulicah.

Slika 6: čiščenje ulic

POGREBNA DEJAVNOST

Podjetje ima v registru tudi pogrebno in pokopališko dejavnost. To opravlja v občinah Ribnica, Sodražica in Loški potok, skupaj upravlja z 11 pokopališči – Dolenja vas – stari in novi del, Hrovača, Sodražica, Hrib-Loški potok, Draga, Sv. Marko, Sv. Gregor, Gora, Trava, Stari kot. Na vseh pokopališčih ureja tudi mrliške vežice in skrbi za letno in zimsko vzdrževanje objektov, zelenic in cvetličnih gredic.

V letu 2008 se je začelo pokopavati na novem delu pokopališča Hrovača (kompleks I. faza širitve). Na novem delu pokopališča so formirani enojni, dvojni in žarni grobovi. Končna oblika grobov je zasnovana kot na pokopališču v Dolenji vasi, kar pomeni, da je izvedba predpisana. Dvojni grobovi imajo dimenzijo 200x200cm, enojni grobovi imajo dimenzijo 200x100cm in žarni grobovi so dimenzije 70x100cm. Enojni in dvojni grobovi so v travnati izvedbi in med seboj ločeni z linijo širine 20 cm iz betonskih tlakovcev. Žarni grobovi pa so v peščeni izvedbi in so med seboj ločeni z linijo širine 20 cm iz betonskih tlakovcev.

Slika 7: novi del pokopališča Hrovača

Stroške, ki nastajajo pri izvajanju pogrebne in pokopališke dejavnosti, pokriva z zaračunavanjem storitev uporabnikom.

Stroški vzdrževanja pokopališke in pogrebne dejavnosti so se nam v letu 2008 precej zvišali, saj vzdržujemo skoraj vsa pokopališča v vseh treh občinah. To pa pomeni, da so se bistveno zvišali stroški električne energije, stroški vzdrževanja objektov in stroški dela, ki nastanejo pri pogrebni dejavnosti.

OGREVANJE

Javno Komunalno podjetje Komunala Ribnica d.o.o. ima v upravljanju dva sistema kotlovnice: Ribnica – stanovanjska soseska Knaflijev trg s 15.570 m² ogrevalne površine, del kotlovnice v Prijateljevem trgu, iz katere se ogreva daljinski sistem Ribnice, kateri pokriva 7.400 m² in v Sodražici, kjer se ogreva 2 stanovanjska bloka in občinska hiša z gasilnim domom, v izmeri 1.150 m². Vsi navedeni ogrevalni sistemi so v kurilni sezoni 2008 porabili 481.249 l kurilnega olja.

V strukturi cene, katero zaračunavamo uporabnikom, imamo samo stroške kurilnega olja, električne energije, materialne stroške pisarniške dejavnosti in kurjača. Glede na tako oblikovano ceno ne zaračunavamo stroškov vzdrževanja in amortizacije kotlovnice, kar se pozna pri samem vzdrževanju omenjenih objektov. Da pa ne zaračunavamo stroške amortizacije in vzdrževanja, je krivo to, da so objekti v lasti lastnikov stanovanj, kateri ne želijo omenjene objekte prenesti v upravljanje Komunalnemu podjetju.

Slika 8: kotlovnica Prijateljev trg

VZDRŽEVANJE LOKALNIH IN JAVNIH POTI

Občina Ribnica in Občina Sodražica sta sprejeli Odlok o vzdrževanju lokalnih in javnih poti. Komunala Ribnica izvaja vzdrževalna letna in zimska dela na lokalnih in javnih poteh v obeh občinah. S to dejavnostjo smo pričeli s 1. oktobrom 1999. leta. Prevezli smo 84 km lokalnih in 111 km javnih poti v občini Ribnica in 25,019 km lokalnih in 24,728 km javnih poti v občini Sodražica. V omenjenem letu smo izvajali letno in zimsko vzdrževanje, to pomeni pluženje, posipanje in odvoz snega iz mestnega naselja Ribnica in Sodražica. Za izvajanje dejavnosti vzdrževanja lokalnih in javnih poti se poslužujemo kooperatnov.

Slika 9: vzdrževanje lokalnih in javnih poti

V občina Ribnica smo za vzdrževanje lokalnih in javnih poti porabili 243.118,58 EUR z ddv, v Občini Sodražici pa 73.998,54 EUR z ddv.

PLAKATIRANJE

V občini Ribnica in Sodražica upravljamo tudi plakatirna mesta, to so kozolčki, ki jih je skupaj 17 in skrbimo za postavitvev oziroma obešanje transparentov na lokacijah, kjer je to mogoče. Ob občinskih in državnih praznikih obešamo v mestu Ribnica tudi občinske in državne zastave.

Slika 10: kozolček za plakate

III. ZAKLJUČEK

Zahteve iz določb Zakona o javnem zasebnem partnerstvu (ZJZP) so, da javna podjetja sprejmejo odločitev o preoblikovanju ali nepreoblikovanju v navadno gospodarsko družbo je vsekakor priložnost, da ustanovitelji javnih podjetij razmislijo in dolgoročno presodijo ali sta sedanja organiziranost in sedanji status javnih podjetij najprimernejša.

Pri tem odločanju o preoblikovanju javnega podjetja v navadno gospodarsko družbo gre v bistvu za razmišljanje o tem, kakšne bodo posledice (koristi, ugodnosti za lastnike oz. uporabnike za lastnike oz. uporabnike javnih storitev), če se javnemu podjetju odvzame pravico trajnega monopolnega upravljanja dejavnosti GJS in se to pravico s koncesijsko pogodbo podeli navadni gospodarski družbi le za omenjeno časovno obdobje.

Ker je naše podjetje v 100% javni lasti, kar pomeni, da tudi v primeru sprejetja sklepa o preoblikovanju v navadno gospodarsko družbo taka gospodarska družba še naprej ostaja v 100 % javni lasti. To pomeni, da imajo javne oblasti še naprej popoln vpliv na vodenje take družbe (imenovanje vodstva, sprejem temeljnih aktov, gospodarskih načrtov itd), razlika je pravzaprav le v tem, da lahko navadna gospodarska družba poleg GJS opravlja še druge dejavnosti in da se bo vodstvo take gospodarske družbe zavedalo, da je s koncesijsko pogodbo dobilo možnost monopolnega izvajanja GJS le za omejen čas in pod pogoji določenimi v koncesijski pogodbi.

Težko je presojati ali lahko tako podjetje, ki je organizirano kot navadna gospodarska družba, dosega boljše ekonomske učinke (boljše in cenejše storitve) kot podjetje, ki je imelo status javnega podjetja. Vsekakor bi bilo treba pri tem upoštevati najprej dejstvo, da v primeru navadne gospodarske družbe ne bo omejitev glede opravljanja drugih tržnih dejavnosti in da bo v takem primeru mogoče slabe poslovne izide na področju GJS pokrivati z dobički opravljanja tržnih dejavnosti. Prav gotovo bodo lahko na poslovanje take družbe vplivali tudi različni predpisi, ki bodo veljali za javna podjetja (omejitev plač direktorjev in zaposlenih, povračilo stroškov ipd.) ne pa tudi za navadne gospodarske družbe, čeprav bodo v 100 % lasti občine.

Kakšne razlike v stroških in prihodkih bo mogoče dosegati zaradi tega pa je danes težko ocenjevati.

S tem v zvezi naj omenim, da bo treba v primeru preoblikovanja javnega podjetja v navadno gospodarsko družbo razčistiti tudi vprašanje, ali se bo tako navadno gospodarsko družbo po predpisih o javnih naročilih, ki se ne sklicujejo na atribut »javno podjetje«, štelo za javnega naročnika ali ne.

Strateške usmeritve podjetja so:

- A. Primerljivost in konkurenčnost izvajanja kvalitete javnih storitev v ožjem in širšem prostoru z ambicijo biti boljši v okviru možnosti, prednosti ter specifičnosti in zahtevnosti okolja.
- B. Osveščanje prebivalstva o pomenu dobrega izvajanja javnih služb in vplivih na okolje zaradi vpliva uporabnika pri tem.
- C. Dvig družbenega ugleda in razpoznavnost podjetja in poklicev, ki se opravljajo znotraj podjetja.
- D. Prepoznavnost podjetja v lokalnem (občine), ožjem (regija) in širšem (država) okolju.
- E. Zagotavljanje vplivov pri sprejemanju zakonodaje na lokalnem in državnem nivoju.
- F. Zagotavljanje ustreznosti plačil za kakovostno opravljene storitve in dela zaposlenih v podjetju
- G. Zagotavljanje pogojev za delo podjetja in zaposlenih
- H. Učinkovita notranja organiziranost podjetja in preglednost poslovanja

Da bo podjetje sposobno zadovoljevati lastnike in svoje uporabnike storitev kakovostno in primerljivo ali boljše kot izvajalci, ki v Sloveniji te komunalne storitve izvajajo, ima podjetje postavljene tudi ključne cilje kot so:

- (1) povečanje dostopa do omrežja javnih storitev,
- (2) stalno izboljševanje organiziranosti delovanja podjetja,
- (3) zniževanje stroškov poslovanja in
- (4) prenos znanja in novih tehnologij.

Za uresničitev teh bodo potrebna nadaljnja vlaganja v obnovo in posodobitev sistemov na področju odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih vod in ravnanja z odpadki. Pred podjetjem pa je še vrsta zahtevnih projektov, kot so priprava na nove zakonske zahteve, kakovostna oskrba uporabnikov z vsemi dobrinami, zagotavljanje kontinuirane dejavnosti, uvedba novih tehnologij in zahtev za čiščenje in odvajanje odpadnih voda, tehnološki razvoj čistilnih naprav in izgradnja infrastrukture v naseljih, ki je še nima učenje ter rast s strokovnim usposabljanjem kadrov. Z vsemi temi nalogami mora biti prežeta razvojna misel podjetja, v ospredju katere je zadovoljen uporabnik storitev kot tudi delavec podjetja.

Z načrtovanjem finančnih in denarnih tokov, ki vplivajo na povečanje prihodkov, obvladovanje stroškov in produktivnosti podjetja lahko uspešno zasledujemo finančne cilje, vendar podjetju, ki izvaja gospodarsko javno službo (GJS), dobičkonosnost (pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb) ni na prvem mestu, zato je primernejša strateška usmeritev finančna stabilnost podjetja in poslovanje v okviru pokrivanja stroškov. S finančnega vidika je za podjetje primernejša učinkovita izraba notranjih sredstev (vozil, strojev,...) s tem pa je povezano tudi zniževanje stroškov ob enakem obsegu in enaki kakovosti opravljenih del. Podjetje pa mora zasledovati tudi cilje kot so zagotavljati optimalno kratkoročno ter dolgoročno plačilno sposobnost, dolgoročno kapitalsko ustreznost ter zmanjšati tveganja v poslovanju. S hitrim razvojem informacijske tehnologije za podporo pri poslovanju, pa le finančna poročila ne bodo več zadoščala za obvladovanje poslovanja kot tudi ne vodstvu pri vedno hitrejšemu načinu odločanja.

Finančni kazalci nam kažejo le v kolikšni meri je podjetje v preteklem obdobju dosegalo zastavljene finančne cilje, kar pa za spremljanje sedanosti in predvidevanje prihodnosti ne zadostuje več. Zato v podjetju iščemo nove rešitve, ki bi omogočale lažje spremljanje z informacijami podprtih odločitev, poleg materialnih sredstev, pa bi se kvalitetno izrabljale tudi nematerialne zmogljivosti. V času informacijske dobe to podjetja dosegajo uspeh predvsem

- (a) z vlaganjem v znanje oz. intelektualno premoženje in
- (b) z njegovim učinkovitim upravljanjem.

Z učenjem in rastjo podjetja je povezano zadovoljstvo zaposlenih, izboljša se njihova produktivnost, ohranja in izboljšuje se zaposlitvena struktura. Vodstvo mora skrbeti za transparentnost dela, da le primerno usposobljeni delavci opravljajo naloge, ki morajo biti tudi ustrezno delegirane, da v sodelovanju s sodelavci vzpostavi notranjo in zunanjo komunikacijo ter ustvarja ugodne delovne pogoje (delovni prostori, procesna oprema, ...). Zelo pomembna naloga vodstva pa je tudi, da pomaga zaposlenim spoznati zvezo med njihovimi motivi in zahtevami dela.

Podjetje pa bo v skladu z zakonodajo in postavljenimi nalogami s strani občin kot ustanoviteljic izvajalo strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju GJS, ki se nanašajo zlasti na razvoj, načrtovanje in pospeševanje GJS ter investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje GJS.

V podjetju nameravamo nadgraditi strateško načrtovanje in ustvarjalno snovanje politike organizacije predvsem z uvajanjem naslednjih metod in tehnik:

A. S področja inoviranja

1. Uravnotežen sistem finančnih in nefinančnih kazalnikov kot strateški vodstveni pristop, ki poslanstvo in strategijo podjetja spreminja v cilje

Sistem ohrani finančne kazalnike, ki so koristni pri povzemanju lahko merljivih ekonomskih posledic že sprejetih ukrepov. Te pa je potrebno skupaj z nefinančnimi kazalniki vključiti v uravnotežen sistem. Sistem kazalnikov bi moral temeljiti na strategiji dolgoročnih ciljev povezanih v zaporedje ukrepov, ki jih je potrebno sprejeti tako na področju finančnih procesov, kot tudi poslovanja s strankami, notranjih procesov in zaposlenih. Vsak kazalnik, izbran v sistem, mora biti člen verige vzorčno-posledičnih razmerij, ki se konča s finančnimi cilji, ki so za podjetje strateška usmeritev. Skupaj bi se uporabljali v poročilih uprave in v komunikaciji s Skupščino podjetja.

Kot kažejo raziskave je razdrobljenost občinskih javnih služb v Sloveniji posebno vprašanje. Lokalne javne službe pogosto pokrivajo premajhna območja, da bi lahko bile gospodarsko učinkovite in strokovno usposobljene za vse zahtevnejše naloge na tem področju. S postopnim vključevanjem sedanjih izvajalcev občinskih javnih služb v večje organizacijske enote na regijski ravni, bi bile tako ustvarjene tudi razmere za uvajanje sistema ISO 14001 v delovno okolje.

2. Učenje in rast

3. Finančna stabilnost podjetja kot strategija dolgoročnih finančnih ciljev

B. S področja proizvodnje in izvajanja

1. Vključevanje podjetja v večje organizacijske enote na regijski ravni

Glede nekaterih izkušnje lastnikov javnih podjetij, v bližnji prihodnosti ni mogoče pričakovati, da bo prihajalo do organizacijskih oblik združevanja, bo pa prihajalo do večjega sodelovanja med podjetji.

2. Podjetje bo lahko uspešno tudi s tem, da bo organizacijsko podobno ali primerljivo organizirano kot prihajajoča konkurenca in bo hkrati izkoristilo vse prednosti, ki jih prinaša organizacijska oblika malega podjetja.
3. Zagotavljanje visoke ravni kakovosti, varnosti in varstva okolja tako zaposlenim kot uporabnikom storitev.
4. Uvajanje principov sistema ISO 14001 v podjetju.

5. Priprava programa razvoja podjetja po osnovnih dejavnostih, ki jih javno podjetje opravlja danes ali jih bo v bodoče opravljal

Načeloma bi moralo podjetje ostati odprto za vse naloge, ki mu jih poverijo Občine in s tem tudi za morebitne nove dejavnosti. Podjetje bi moralo biti dimenzionirano predvsem za opravljanje svojih osnovnih dejavnosti - opravljanja dejavnosti s področja javnih služb. Na trgu pa bi moralo podjetje nastopiti v takem obsegu, da se oprema, ki jo podjetje mora imeti za opravljanje svojih osnovnih dejavnosti, kolikor se da racionalno uporablja in izkorišča.

Država v zakonskih predpisih določa, katere dejavnosti sodijo v pojem gospodarske javne službe (ter opredelitev obsega in vsebine v področnih zakonih) in tudi pogoje za njeno izvajanje (določanje cen, tarif, standardov, normativov). Na podlagi navedenega občine s svojimi občinskimi akti (odloki) predpišejo način opravljanja GJS tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. Za posamezno GJS določi organizacijsko in prostorsko zasnovo po vrstah in številu izvajalcev, vrsto in obseg javnih dobrin ter njihovo prostorsko razporeditev, pogoje za izvajanje in uporabo

javnih dobrin, pravice in obveznosti uporabnikov, vire financiranja GJS in način njihovega oblikovanja, vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje GJS, ter druge elemente, ki so potrebni za opravljanje in razvoj GJS. GJS se financirajo s ceno javnih dobrin iz proračunskih sredstev in iz drugih virov.

Občine v svojih odlokih predpišejo tudi obvezno uporabo in plačilo komunalnih storitev in proizvodov, in v skladu z zakonodajo določijo obvezen prispevek uporabnikov komunalnih storitev za izgradnjo komunalnih objektov in naprav. Občine kot ustanoviteljice javnega podjetja določijo tudi posebne pogoje za izvajanje, zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, odločajo o cenah oz. tarifah za uporabo in izvajanje storitev, sprejemajo letno poročilo, obračune in zaključni račun podjetja, imenujejo in razrešujejo direktorja javnega podjetja in pri tem uporabljajo notranje pravne akte (občinski odloki, statut občine, statut podjetja) in predpise, ki urejajo položaj javnih podjetij in gospodarskih družb. S svojimi pristojnostmi občine kot ustanoviteljice izvršuje nekatere povsem neposredne pristojnosti kot so kadrovske, finančne, programske ter pristojnosti nadzora.

C. S področja trženja in menjavanja

1. Merjenje zadovoljstva strank in kakovosti izvajanja storitev.
2. Zagotavljanje pravic potrošnikov in uporabnikov.
3. Promocija javnih služb varstva okolja ter aktivno sodelovanje podjetja z javnostjo.

Glede na to, da ima komunalno podjetje izrazit monopolni položaj, tržni mehanizem ponudbe in povpraševanja na področju cen komunalnih storitev, ne more odigrati takšne vloge kot pri drugih gospodarstvih, pri katerih se to uravnava spričo množice samostojnih in pravnih gospodarskih subjektov. In drugič, komunalne storitve so dejavnosti družbenega pomena, zato podjetje nasproti porabnikom storitev svojega monopola ne more in ne sme izrabljati. Posledica tega je tudi dejstvo, da so cene komunalnih storitev določene, tarifirane. Sistem nadzora nad cenami storitev GJS v Sloveniji, pa je posledica številnih političnih odločitev, ki so sledile predvsem cilju zniževanja inflacije, zato je bila pomembna iznajdljivost občin in izvajalcev javnih storitev pri oblikovanju tarifnih sistemov.

V komunalnem gospodarstvu se praviloma ne proizvaja »na zalogo« zato mora podjetje tekoče prilagajati potrebam in porabi. Pri tem je potrebno poleg dejanskih standardnih potreb upoštevati tudi potencialne za primer preračunavanja npr. zmogljivosti čistilnih naprav. Torej zagotavljanje komunalnih storitev v takšnem obsegu, da je možno obvladovati tudi predvidljive potencialne potrebe.

Dobiček v izvajanju teh dejavnosti sicer ni izključen, vendar to ni namen, zaradi katerega se opravljajo gospodarske dejavnosti, ki sodijo v okvir GJS, saj so te dejavnosti pogoj za delovanje preostalega dela gospodarstva oz. za gospodarski razvoj.

Z opisom posameznih dejavnosti smo prikazali delovanje Javnega Komunalnega podjetja KOMUNALA Ribnica d.o.o. v letu 2008. Poročilo dopolnjujemo še s finančnim poročilom o uspehu posameznih dejavnosti.

Lep pozdrav!
Ribnica, 16.02.2009

Direktor:
Jože Zakrajšek i.g.